

Klasa: UP/I 430-01/12-02/006
Urbroj: 580-09-01/17-2013-011
Zagreb, 28. ožujka 2013.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja, sukladno članku 7. Zakona od državnim potporama („Narodne novine“, broj 140/05 i 49/11) i članku 96. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj 47/09), u postupku davanja odobrenja na državno jamstvo sadržano u Odluci Vlade Republike Hrvatske o davanju državnog jamstva u korist zajednice ponuditelja koju čine: Bank fur Arbeit und Wirtschaft und Osterreiche Postsparkasse Aktiengesellschaft, Credit Suisse International, Erste & Steiermaerkische Bank d.d., Hypo Alpe-Adria-bank d.d., Privredna banka Zagreb d.d. i Zagrebačka banka d.d. za kreditno zaduženje društva Hrvatske autoceste d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, radi financiranja Plana poslovanja za 2012. godinu, na zahtjev Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture, na temelju odluke Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja, u sastavu: mr.sc. Olgica Spevec, predsjednica Vijeća, Mladen Cerovac, mag.iur., zamjenik predsjednice Vijeća, Milivoj Maršića, dipl.oec., Vesna Patrlj, dipl. iur., i dr. sc. Mirna Pavletić-Župić, članovi Vijeća, sa 134. sjednice, održane 28. ožujka 2013., donosi sljedeće:

RJEŠENJE

I. Utvrđuje se da se državno jamstvo u iznosu od 120.000.000 eura sadržano u Odluci Vlade Republike Hrvatske, od 20. lipnja 2012., Klasa: 340-03/12-01/02, Urbroj: 5030120-12-5, o davanju državnog jamstva u korist zajednice ponuditelja koju čine: Bank fur Arbeit und Wirtschaft und Osterreiche Postsparkasse Aktiengesellschaft, Credit Suisse International, Erste & Steiermaerkische Bank d.d., Hypo Alpe-Adria-bank d.d., Privredna banka Zagreb d.d. i Zagrebačka banka d.d. za kreditno zaduženje društva Hrvatske autoceste d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, radi financiranja Plana poslovanja za 2012. godinu, ne odnosi na državnu potporu u smislu Zakona o državnim potporama.

Obrazloženje

1. Zaprimanje prijedloga

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Agencija) zaprimila je 29. lipnja 2012., zahtjev od Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture (dalje: Ministarstvo), kojim je zatraženo odobrenje državnog jamstva sadržanog u nacrtu prijedloga Odluke Vlade Republike Hrvatske o davanju državnog jamstva u korist zajednice ponuditelja koju čine: Bank fur Arbeit und Wirtschaft und Osterreiche Postsparkasse Aktiengesellschaft, Credit Suisse International, Erste & Steiermaerkische Bank d.d., Hypo Alpe-Adria-bank d.d., Privredna banka Zagreb d.d. i Zagrebačka banka d.d. za kreditno zaduženje društva Hrvatske

autoceste d.o.o., radi financiranja Plana poslovanja za 2012. godinu, u iznosu od 120.000.000 eura u kunsjoj protuvrijednosti.

U pravitku navedenog prijedloga priložena je sljedeća dokumentacija: nacrt Ugovora o kreditu u iznosu od 120.000.000 eura između poduzetnika Hrvatske autoceste d.o.o. i skupine vjerovnika koju čine Bank fur Arbeit und Wirtschaft und Osterreiche Postsparkasse Aktiengesellschaft, sa sjedištem u Beču, Austrija, Credit Suisse International, sa sjedištem u Londonu, Velika Britanija, Erste & Steiermaerkische Bank d.d., sa sjedištem u Rijeci, Hypo Alpe-Adria-bank d.d., sa sjedištem u Zagrebu, Privredna banka Zagreb d.d., sa sjedištem u Zagrebu i Zagrebačka banka d.d., sa sjedištem u Zagrebu, nacrt Ugovora o jamstvu između Republike Hrvatske koju zastupa Ministarstvo financija, Privredne banke Zagreb d.d., sa sjedištem u Zagrebu, kao Agentu te Credit Suisse International, sa sjedištem u Londonu, Velika Britanija, kao dokumentacijskog Agentu, nacrt prijedloga Odluke o davanju suglasnosti društvu Hrvatske autoceste d.o.o. za kreditno zaduženje kod zajednice ponuditelja koju čine: Bank fur Arbeit und Wirtschaft und Osterreiche Postsparkasse Aktiengesellschaft, Credit Suisse International, Erste & Steiermaerkische Bank d.d., Hypo Alpe-Adria-bank d.d., Privredna banka Zagreb d.d. i Zagrebačka banka d.d., nacrt prijedloga Odluke Vlade Republike Hrvatske o davanju državnog jamstva u korist zajednice ponuditelja koju čine: Bank fur Arbeit und Wirtschaft und Osterreiche Postsparkasse Aktiengesellschaft, Credit Suisse International, Erste & Steiermaerkische Bank d.d., Hypo Alpe-Adria-bank d.d., Privredna banka Zagreb d.d. i Zagrebačka banka d.d., za kreditno zaduženje društva Hrvatske autoceste d.o.o., radi financiranja Plana poslovanja za 2012. godinu (dalje: prijedlog Odluke o davanju državnog jamstva) te ostala dokumentacija.

S obzirom da dostavljena dokumentacija nije bila dostatna za donošenje odluke predstavlja li državno jamstvo Hrvatskim autocestama d.o.o. državnu potporu u smislu ZDP-a, Agencija je svojim zahtjevima od 12. srpnja, 27. kolovoza, 18. prosinca 2012. i 21. siječnja 2013. zatražila od Ministarstva dodatno očitovanja na temelju kojih bi bilo moguće donijeti meritornu odluku.

Agenciji su 17. prosinca 2012. i 26. veljače 2013. dostavljena dodatna očitovanja Ministarstva za poduzetnika Hrvatske autoceste d.o.o. u odnosu na traženi iznos kredita u iznosu od 120.000.000 eura, a 3. prosinca 2012. dostavljena je Odluka Vlade Republike Hrvatske o davanju državnog jamstva u korist zajednice ponuditelja koju čine: Bank fur Arbeit und Wirtschaft und Osterreiche Postsparkasse Aktiengesellschaft, Credit Suisse International, Erste & Steiermaerkische Bank d.d., Hypo Alpe-Adria-bank d.d., Privredna banka Zagreb d.d. i Zagrebačka banka d.d., za kreditno zaduženje društva Hrvatske autoceste d.o.o., radi financiranja „Plana poslovanja za 2012. godinu“ (dalje: Odluka o davanju državnog jamstva) i Ugovor o izdavanju Jamstva broj F-004-12 za uredno izmirenje dugoročnih obveza, od 20. lipnja 2012., sklopljen između Republike Hrvatske, Ministarstva financija i društva Hrvatske autoceste d.o.o. Pored toga, Agencija su 2. kolovoza i 30. kolovoza 2012. dostavljena očitovanja od Hrvatskih autocesta d.o.o.

2. Primijenjeni propisi

Agencija je u postupku primijenila Zakon o državnim potporama („Narodne novine“, broj 140/05 i 49/11; dalje: ZDP) i Uredbu o državnim potporama („Narodne novine“, broj 50/06; dalje: Uredba). Također, temeljem članka 7. ZDP-a primijenjen je i Zakon o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj 47/09; dalje: ZUP) kojim se uređuju pitanja provedbe upravnog postupka u dijelu koji nije propisan odredbama ZDP-a kao posebnog zakona.

Pored toga, Uredba u članku 2. propisuje da se sadržaj sukladnosti potpora temelji na pravilima koja proizlaze iz članka 70. Sporazuma o stabilizaciju i pridruživanju između Republike Hrvatske i Europskih zajednica i njihovih država članica („Narodne novine“-međunarodni ugovori“, broj 14/01, 14/02, 1/05, 7/05 i 9/05; dalje: SSP).

Sukladno članku 3. i 4. Uredbe, temeljem odluke Vlade Republike Hrvatske, u „Narodnim novinama“ objavljuju se tekstovi pravila o državnim potporama koja proizlaze iz SSP-a i odredbe o načinu provedbe pravila. Stoga je, u konkretnom slučaju Agencija u provedbi postupka primijenila Odluku o objavljivanju pravila o državnoj potpori u obliku jamstva („Narodne novine“, broj 39/09).

3. Utvrđivanje činjenica

Poduzetnik Hrvatske autoceste d.o.o., za upravljanje, građenje i održavanje državnih cesta, (dalje: Hrvatske autoceste d.o.o.) upisan je u registru Trgovačkog suda u Zagrebu, s matičnim brojem subjekta upisa 080391688, OIB 57500462912, sa sjedištem u Zagrebu, Širolina ulica 4 i u 100 postotnom je vlasništvu Republike Hrvatske. Prava i obveze Republike Hrvatske kao osnivača obavlja Vlada Republike Hrvatske. Hrvatske autoceste d.o.o., u pravilu, ne izvode izravno radove građenja, rekonstrukcije i održavanja ceste, nego se takvi radovi ustupaju pravnim i fizičkim osobama registriranim i specijaliziranim za te poslove.

U Programu građenja i održavanja za razdoblje 2009. do 2012. kojeg je Vlada Republike Hrvatske donijela 3. prosinca 2009. („Narodne novine“, broj 147/09), planirano je ulaganje u autoceste za ovo srednjoročno razdoblje u iznosu od 6.787.611.000 kuna, s tim da se zadani okvir može povećati sukladno interesu razvojnih banaka za financiranje ulaganja iz dugoročnih kredita.

Izvori sredstava za financiranje javnih cesta su različite naknade za uporabu javnih cesta, cestarine, naknade za koncesije, sredstva državnog proračuna kao i krediti poslovnih banaka pokriveni državnim jamstvom. Republika Hrvatska je u obvezi nadoknaditi razliku između prihoda i većih rashoda na temelju odobrenog godišnjeg plana poslovanja Hrvatskih autocesta d.o.o.

Vlada Republike Hrvatske je, na sjednici održanoj 20. lipnja 2012., donijela Odluku o davanju državnog jamstva, Klasa: 340-03/12-01/02, Urbroj: 5030120-12-5. Temeljem Odluke, 21. lipnja 2012., sklopljen je Ugovor o kreditu u iznosu od 120.000.000 eura, između poduzetnika Hrvatske autoceste d.o.o. i skupine vjerovnika koju čine Bank für Arbeit und Wirtschaft und Österreichische Postsparkasse Aktiengesellschaft, sa sjedištem u Beču, Austrija, Credit Suisse International, sa sjedištem u Londonu, Velika Britanija, Erste & Steiermärkische Bank d.d., sa sjedištem u Rijeci, Hypo Alpe-Adria-bank d.d., sa sjedištem u Zagrebu, Privredna banka Zagreb d.d., sa sjedištem u Zagrebu i Zagrebačka banka d.d., sa sjedištem u Zagrebu (dalje: Ugovor o kreditu). Iz navedenog je razvidno da je Vlada Republike Hrvatske donijela Odluku o davanju državnog jamstva bez rješenja Agencije.

Sredstva iz Ugovora o kreditu, u iznosu od 120.000.000 eura, namijenjena su za financiranje Plana poslovanja Hrvatskih autocesta d.o.o. za 2012., neće se koristiti za pokrivanje operativnih troškova poslovanja društva već će se koristiti za plaćanje dospjelih obveza za izvršene građevinske radove te za uredno servisiranje dospjelih kreditnih obveza, po već ranije ugovorenim kreditnim aranžmanima za koja su izdana državna jamstva, a čija su se sredstva koristila za izgradnju infrastrukturnih projekata.

Kredit od 120.000.000 eura, što čini protuvrijednost od 909.648.000 kune (prema tečaju Hrvatske narodne banke-a 1 euro=7,5804 kune), korišten je za podmirenje:

- a) kreditnih obveza, u sveukupnom iznosu od 93.523.708 eura (19.821.685 eura na ime kamata te 73.702.023 eura na ime glavnice) prema sljedećim sklopljenim Ugovorima o kreditu:

- iznos od 3.154.667 eura na ime kamata te iznos od 16.666.667 eura na ime glavnice iz Ugovora o kreditu u iznosu od 100.000.000 eura, od 14. travnja 2010., sklopljenog između Hrvatskih autocesta d.o.o. kao Kreditoprimatelja i Hypo-Alpe-Adria-Bank d.d. kao Kreditodavatelja. Jamstvo je izdano temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske o davanju državnog jamstva sa sjednice od 23. prosinca 2009. (Klasa: 340-03/19-01/03, Urbroj: 5030120-09-29). Namjena kredita odnosila se na financiranje ugovorenih i izvedenih radova na izgradnji autocesta (posebno dionice Zagreb – Sisak i Split – Ploče). Ostatak duga po kreditu nakon 30. lipnja 2012. iznosio je 83.333.333 eura na ime glavnice. Kredit se otplaćuje polugodišnje u lipnju i prosincu svake godine, zadnja otplata je u prosincu 2014.
- iznos od 778.851 eura na ime kamate iz Ugovora o kreditu u iznosu od 100.000.000 eura, od 22. prosinca 2006., sklopljenog između Hrvatskih autocesta d.o.o. kao Kreditoprimatelja, Privredne banke Zagreb d.d. i Zagrebačke banke d.d. kao Kreditodavatelja. Jamstvo je izdano temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske o davanju državnog jamstva od 25. siječnja 2007. (Klasa: 340-03/07-01/02, Urbroj: 5030120-07-1). Namjena kredita odnosila se na financiranje Plana građenja i održavanje autocesta u 2006., sukladno Programu građenja i održavanju javnih cesta za razdoblje od 2005. do 2008. (dionica Bosiljevo – Split, Split – Ploče, Đakovo - Sredanci, Zagreb – Sisak). Ostatak duga po kreditu nakon lipnja 2012. iznosio je 82.608.695 eura na ime glavnice. Kredit se otplaćuje polugodišnje u lipnju i prosincu svake godine, zadnja otplata je u prosincu 2021.
- iznos od 1.825.446 eura na ime kamate (do lipnja 2012.) te iznos od 7.142.857 eura na ime glavnice (do rujna 2012.) iz Ugovora o kreditu u iznosu od 150.000.000 eura, od 2. ožujka 2005. godine, sklopljenog između Hrvatskih autocesta d.o.o. kao Kreditoprimatelja, Privredne banke Zagreb d.d., Raiffeisenbank Austrija d.d. i Zagrebačke banke d.d. kao Kreditodavatelja. Jamstvo je izdano temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske od 24. veljače 2005. (Klasa: 340-03/05-02/01, Urbroj: 5030120-05-04). Namjena kredita odnosila se na financiranje dijela građevinskih radova usvojenog Plana građenja za 2005. (dionica autoceste Bosiljevo – Split, Split – Ploče, Đakovo – Sredanci). Ostatak duga po kreditu nakon lipnja 2012. iznosio je 100.000.000 eura na ime glavnice. Kredit se otplaćuje polugodišnje u ožujku i rujnu svake godine, zadnja otplata je u ožujku 2019.
- iznos od 139.650 eura na ime kamate te iznos od 11.536.462 eura na ime glavnice iz Ugovora o kreditu u iznosu od 150.000.000 eura, od 19. srpnja 2002. sklopljenog između Hrvatskih autocesta d.o.o. kao Kreditoprimatelja, Bank Austria Aktiengesellschaft, Bayerische Landesbankgirozentrale i Privredne banke Zagreb d.d. kao Kreditodavatelja. Jamstvo je izdano temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske o davanju državnog jamstva od 11. srpnja 2002. (Klasa: 340-03/02-03/02, Urbroj: 5030115-02-9). Namjena kredita odnosila se na financiranje izgradnje autocesta prema programu Vlade Republike Hrvatske. Navedenim kreditom plaćeni su radovi građenja, izmještanja instalacija, postavljanja signalizacije i ostalih radova na autocesti Bosiljevo – Split. Plaćenom zadnjom ratom u srpnju 2012. kredit je u cijelosti otplaćen.
- iznos od 1.174.517 eura na ime kamate i iznos od 4.347.826 eura na ime glavnice iz Ugovora o kreditu u iznosu od 100.000.000 eura, od 18. srpnja 2005., sklopljenog između Hrvatskih autocesta d.o.o. kao Kreditoprimatelja, Privredne banke Zagreb d.d. i Zagrebačke banke d.d. kao Kreditodavatelja. Jamstvo je izdano temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske o davanju državnog jamstva od 14. srpnja 2005. (Klasa: 350-03/05-02/01, Urbroj: 5030120-05-8). Namjena kredita odnosila se na financiranje dijela građevinskih radova usvojenog Plana građenja za 2005. (dionica autoceste Bosiljevo – Split, Split – Ploče, Đakovo – Sredanci). Ostatak duga po kreditu nakon srpnja 2012. iznosio je 69.565.217 eura na ime glavnice. Kredit se otplaćuje polugodišnje u siječnju i srpnju svake godine, zadnja otplata je u srpnju 2020.
- iznos od 344.775 eura na ime kamate iz Ugovora o kreditu u iznosu od 50.000.000 eura, od 7. studenog 2006., sklopljenog između Hrvatskih autocesta d.o.o. kao Kreditoprimatelja, Privredne banke Zagreb d.d. i Zagrebačke banke d.d. kao

Kreditodavatelja. Jamstvo je izdano temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske o davanju državnog jamstva od 7. studenog 2006. (Klasa: 340-03/06-02/01, Urbroj: 5030105-06-7). Namjena kredita odnosila se na financiranje Plana građenja i održavanja autocesta u 2006., sukladno Programu građenja održavanja javnih cesta za razdoblje 2005. – 2008. (dionica autoceste Bosiljevo – Split, Split – Ploče, Đakovo - Sredanci, Zagreb - Sisak). Ostatak duga po kreditu nakon srpnja 2012. iznosio je 41.304.347 eura na ime glavnice. Kredit se otplaćuje polugodišnje u svibnju i studenom svake godine, zadnja otplata je u studenom 2021.

- iznos od 5.144.333 eura na ime kamata iz Ugovora o kreditu u iznosu od 220.000.000 eura, od 29. srpnja 2011., sklopljenog između Hrvatskih autocesta d.o.o. kao Kreditoprimatelja i Zagrebačke banke d.d. kao Kreditodavatelja. Jamstvo je izdano temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske o davanju državnog jamstva od 28. srpnja 2011. (Klasa: 340-03/11-01/01, Urbroj: 5030120-11-13). Namjena kredita odnosila se na financiranje Plana građenja i održavanja za 2011. (Zagreb – Sisak, Podravski Ipsilon, Ravča – Ploče, Ploče – Metković). Ostatak duga po kreditu nakon lipnja 2012. iznosio je 220.000.000 eura na ime glavnice. Kredit se otplaćuje polugodišnje u srpnju i siječnju (prva rata dospijeva 29. srpnja 2014.), a zadnja otplata je u srpnju 2021.
 - iznos od 3.207.750 eura na ime kamata i iznos od 14.285.714 eura na ime glavnice iz Ugovora o kreditu u iznosu od 100.000.000 eura, od 28. lipnja 2010, sklopljenog između Hrvatskih autocesta d.o.o. kao Kreditoprimatelja i Credit Suisse International kao Kreditodavatelja. Jamstvo je izdano temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske o davanju državnog jamstva od 17. lipnja 2010. (Klasa: 340-03/10-01/03, Urbroj: 5030120-10-9). Namjena kredita odnosila se na financiranje građevinskih radova u skladu s Programom građenja i održavanja javnih cesta za razdoblje 2009.-2012. (dionica Zagreb – Sisak, Ravča – Ploče te za opće poslovanje društva). Ostatak duga po kreditu nakon srpnja 2012. iznosio je 85.714.285 eura na ime glavnice. Kredit se otplaćuje polugodišnje u srpnju i siječnju, zadnja otplata je u srpnju 2015.
 - iznos od 2.612.133 eura na ime kamata i iznos od 14.285.714 eura na ime glavnice iz Ugovora o kreditu u iznosu od 100.000.000 eura, od 22. veljače 2010., sklopljenog između Hrvatskih autocesta d.o.o. kao Kreditoprimatelja i Zagrebačke banke d.d. kao Kreditodavatelja. Jamstvo je izdano temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske o davanju državnog jamstva od 19. veljače 2010. (Klasa: 340-03/10-01/03, Urbroj: 5030120-10-1). Namjena kredita odnosila se na financiranje općeg poslovanja društva (dionica Podravski Ipsilon, Zagreb – Sisak, Ravča – Ploče). Ostatak duga po kreditu nakon kolovoza 2012. iznosio je 71.428.571 eura na ime glavnice. Kredit se otplaćuje polugodišnje u veljači i kolovozu, zadnja otplata je u veljači 2015.
 - iznos od 1.439.563 eura na ime kamata i iznos od 5.434.783 eura na ime glavnice iz Ugovora o kreditu u iznosu od 125.000.000 eura, od 8. rujna 2008., sklopljenog između Hrvatskih autocesta d.o.o. kao Kreditoprimatelja i Depfa Bank Ltd. kao Kreditodavatelja. Jamstvo je izdano temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske o davanju državnog jamstva od 28. kolovoza 2008. (Klasa: 340-03/08-01/02, Urbroj: 5030105-08-11). Namjena kredita odnosila se na financiranje izgradnje autocesta iz Plana građenja i održavanja autocesta za 2008. (dionica Istarskog ipsilona, Zagreb – Sisak, Zagreb – Lipovac te Bosiljevo – Sv. Rok). Ostatak duga po kreditu nakon rujna 2012. iznosio je 119.565.217 eura na ime glavnice. Kredit se otplaćuje: polugodišnje u ožujku i rujnu, zadnja otplata je u rujnu 2023.
- b) za plaćanje obaveza za izvršene građevinske radove na mreži autocesta, otkup zemljišta te troškove usluge projektiranja temeljem Plana za 2012., a odnose se na sljedeće prometne pravce prikazane u Tablici 1.:

Tablica 1. Prikaz prometnih pravaca za čiju su izgradnju korištena sredstva iz kredita

- u kunama

Red. broj	Oznaka AC	Naziv pravca	Plan 2012.	Izvršena plaćanja u periodu lipanj - kolovoz 2012.
0	1	2	3	4
1.	A1	Split - Ploče	394.997.000	53.735.104
2.	A7	Rupa - Rijeka - Žuta Lokva	14.000.000	3.351.256
3.	A11	Zagreb - Sisak	205.542.000	62.879.408
4.	A12	Čvor Vrbovec2 - Križevci - Koprivnica - granica RM	47.473.000	58.078.472
5.	A13	Čvor Vrbovec2 - Bjelovar - Virovitica - granica RM	29.852.000	
6.	-	Spojna cesta Zagvozd - Baška Voda i tunel SV. Ilija	126.130.000	23.787.933
Ukupno			817.994.000	201.832.172

Izvor : Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture

Obrada: Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

Slijedom navedenog, u odnosu na planirana kreditna sredstva, poduzetnik Hrvatske autoceste d.o.o. je sukladno Zakonu o javnoj nabavi („Narodne novine“, 90/11), temeljem provedenog otvorenog javnog natječaja, prihvatio ponudu zajednice ponuditelja, koju čine vjerovnici iz nacrtu Ugovora o kreditu. Naime, ponuda navedene zajednice ponuditelja, prihvaćena je jer zadovoljava uvjete javnog natječaja te je odabrana kao najpovoljnija prema kriteriju najniže cijene. U konkretnom slučaju, uvjeti iz ponude određeni su i u Ugovoru o kreditu, a riječ je o sljedećim uvjetima:

- ukupni iznos kredita je 120.000.000 eura i u cijelosti je pokriven državnim jamstvom Republike Hrvatske; rok otplate je 7 godina, u jednakim polugodišnjim ratama od kojih prva dospijeva dvije godine od dana potpisa predmetnog Ugovora; kamatna stopa je promjenjiva u visini od 6M EURIBOR-a + 5,25 % godišnje (očekivana efektivna kamatna stopa: 6,31%); uz obračun i naplatu kamata svakih 6 mjeseci; aranžerska naknada iznosi 1,25% jednokratno, dok agentska naknada iznosi 5.000 eura godišnje.

Iz dostavljene Odluke o davanju državnog jamstva razvidno je da Vlada Republike Hrvatske poduzetniku Hrvatske autoceste d.o.o. dala suglasnost za kreditno zaduženje Hrvatskih autocesta d.o.o. u iznosu od 120.000.000 eura, a sukladno gore navedenim uvjetima.

Također, u točki III. Odluke o davanju državnog jamstva propisano je da je korisnik kredita prije izdavanja isprave o jamstvu obavezan uplatiti proviziju u skladu s propisima kojima se uređuju državne potpore u obliku jamstva u korist Državnog proračuna Republike Hrvatske. U točki V. Odluke o davanju državnog jamstva propisano je da će, u svrhu osiguranja povrata kredita, korisnik kredita prije izdavanja državnog jamstva, s Ministarstvom financija sklopiti ugovor kojim se određuju sve obveze korisnika kredita, u svrhu redovite otplate kredita, kao i instrumenti osiguranja.

4. Ocjena državnog jamstva

4.1. Prema članku 3. stavku 1. ZDP-a, državne potpore su svi stvarni i potencijalni rashodi ili umanjeni prihodi države dodijeljeni od davatelja državne potpore koji narušavaju ili bi mogli narušiti tržišno natjecanje davanjem prednosti na tržištu korisniku državne potpore, bez obzira na oblik državne potpore, u mjeri u kojoj to može utjecati na ispunjenje međunarodno preuzetih obveza Republike Hrvatske koja proizlaze iz SSP-a.

Prema članku 8. Uredbe, predmetna mjera je državna potpora prema ZDP-u, ako zadovoljava sve sljedeće uvjete:

- mjera predstavlja stvarni ili potencijalni rashod, ili stvarni ili potencijalni umanjeni prihod Republike Hrvatske, lokalne ili područne (regionalne) samouprave ili drugih pravnih osoba koje dodjeljuju ili upravljaju državnim potporama, u smislu ZDP-a,
- mjera je selektivne naravi, odnosno mjerom se daje prednost na tržištu pojedinom korisniku ili skupini korisnika državne potpore,
- mjera narušava ili bi mogla narušiti tržišno natjecanje, i
- mjera utječe na trgovinu između Republike Hrvatske i Europskih zajednica.

Primjenom navedenih uvjeta na konkretan slučaj utvrđeno je da državno jamstvo od 120.000.000 eura može predstavljati potencijalni rashod za državni proračun ukoliko dođe do njegovog protestiranja. Međutim, poduzetnik Hrvatske autoceste d.o.o. ne ostvaruje selektivnu ekonomsku prednost budući da se sredstva kredita koji je pokriven državnim jamstvom koje je predmet ovog postupka koriste za opću namjenu, odnosno za ulaganje u izgradnju i održavanje infrastrukture kao općem dobru i koja je u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno koja je otvorena svim korisnicima cesta pod jednakim uvjetima.

Naime, ulaganje poduzetnika Hrvatske autoceste d.o.o. u izgradnju i održavanje državnih cesta predstavlja opću mjeru, koja se provodi sukladno odredbama Zakona o javnim cestama („Narodne novine“, broj 84/11).

Iz članka 3. Zakona o cestama proizlazi da su javne ceste, a to se odnosi i na autoceste, javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske i ne mogu se otuđiti niti se na njima mogu stjecati stvarna prava, osim u slučajevima propisanim Zakonom o cestama. Temeljem članka 18. Zakona o cestama, Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske donosi strategiju kojom se uređuju ciljevi i plan razvitka javnih cesta (dalje: Strategija), sukladno Strategiji prostornog uređenja Republike hrvatske. Temeljem članka 21. Zakona o cestama i temeljem Strategije, Program građenja i održavanja javnih cesta na prijedlog Ministarstva donosi Vlada Republike Hrvatske za razdoblje od četiri godine. Kako je to navedeno u točki 3. obrazloženja ovog rješenja, Program građenja i održavanja za razdoblje od 2009. do 2012. donesen je 3. prosinca 2009. Temeljem donesenih četverogodišnjih planova Hrvatske autoceste d.o.o. donose Godišnji plan građenja i održavanja autocesta na koji suglasnost daje Vlada Republike Hrvatske.

Na taj način nastoji se postupno osigurati godišnje povećanje izdvajanja sredstava i puni standard održavanja javnih cesta. Navedena sredstva iz kredita, kao što je navedeno, namijenjena su za financiranje kreditnih obveza za potrebe građenja i održavanja državnih cesta sukladno Poslovnom planu Hrvatskih autocesta d.o.o. za 2012., odnosno iz dijela novog kredita podmirene su i dospjele obveze iz ranijih ugovora o kreditima za izgradnju državnih cesta. Dakle, riječ je o izgradnji infrastrukture koju je država obvezna izgrađivati i održavati. Rečena infrastruktura otvorena je svim korisnicima, potencijalnim i stvarnim.

S obzirom da je poduzetnik Hrvatske autoceste d.o.o. zadužen za gospodarenje javnim cestama, kao općem dobru i koje je u općoj uporabi Republike Hrvatske, državno jamstvo ne predstavlja selektivnu prednost poduzetniku jer temeljem sklopljenih kredita Hrvatske autoceste d.o.o. podmiruju izvođačima radova sve troškove koji se odnose na izgradnju i održavanje autocesta koje su opće dobro.

Iz navedenog je razvidno da u konkretnom slučaju nisu ispunjeni svi uvjeti iz članka 8. Uredbe prema kojima bi se predmetna državna potpora smatrala državnom potporom.

Agencija je prilikom ocjene da državno jamstvo koje se ocjenjuje u predmetu pod klasom gornjom slijedilo dosadašnju praksu prema kojoj izgradnja infrastrukture (auto ceste) ne

predstavlja državnu potporu budući da je riječ o infrastrukturi koja je građena u periodu od 2006. do 2012.

Međutim, Agencija napominje, da iz najnovije prakse Suda Europske unije (Opći sud i Europski sud) proizlazi da izgradnja infrastrukture koja će biti korištena u komercijalne svrhe, a najnovija praksa Suda Europske unije odnosi se i na izgradnju autocesta za koje se plaća cestarina, predstavlja ekonomsku aktivnost i državnu potporu operatoru koji upravlja izgrađenom infrastrukturom.

U konkretnom slučaju riječ je o presudama u slučaju *Leipzig Halle*, u kojem je Europski sud presudom o 19. prosinca 2012. (spojeni predmeti T-443/08 i T-455/08) potvrdio presudu Općeg suda od 24. travnja 2011. (predmet C-288/11 P). Navedene odluke dostupne su na internetskoj stranici <http://eurlex.europa.eu>.

Budući da iz najnovije prakse Suda Europske unije proizlazi da se na izgradnju infrastrukture koja se koristi u komercijalne svrhe, primjenjuju pravila o državnim potporama, Agencija će u svim budućim slučajevima koji se odnosi na financiranje izgradnje infrastrukture slijediti najnoviju praksu Suda Europske unije prema kojoj financiranje takve infrastrukture predstavlja državnu potporu.

Ova obveza Agencije proizlazi iz članka 6. stavka 4. ZDP-a, koji propisuje da je pri obavljanju svojih poslova Agencija dužna na odgovarajući način primjenjivati kriterije koji proizlaze iz pravilne primjene pravila o državnim potporama koja proizlaze iz članka 70. SSP-a. Prema članku 70. SSP-a cjelokupnu pravnu stečevinu Europske unije (*acquis communautaire*), čini primarno i sekundarno zakonodavstvo Europske unije, ali i sudska praksa, prvenstveno praksa Suda Europske unije koja je važan interpretativni instrument za primjenu hrvatskih propisa državnim potporama u slučaju pravnih praznina ili dvojbi u tumačenju tih propisa.

U tom smislu, kriteriji iz pravne stečevine EU služe kao pomoćno sredstvo za tumačenje hrvatskih propisa o državnim potporama, a osobito u slučaju postojanja pravnih praznina ili dvojbi pri tumačenju tih propisa. Takav stav potvrđen je odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-III-1410/2007 („Narodne novine“, broj 25/08).

4.2. Također, utvrđeno je da predmetno jamstvo ne predstavlja državnu potporu kreditnim vjerovnicima (bankama) iz Ugovora o kreditu u iznosu od 120.000.000 eura. Naime, sukladno točki 2.3.1. Odluke o objavljivanju pravila o državnim potporama u obliku jamstva bez obzira na to što je korisnik državne potpore obično korisnik kredita, ne može se isključiti činjenica, da će u određenim okolnostima kreditni vjerovnik (banka), također imati izravno koristi od državnog jamstva. To proizlazi iz činjenice da se jamstva razlikuju od ostalih instrumenata državnih potpora (subvencije, porezna oslobođenja i slično), jer u slučaju dodjele jamstva, država stupa u pravni odnos i sa vjerovnikom. Ukoliko se utvrdi da jamstvo predstavlja državnu potporu vjerovniku, takva vrsta potpore u načelu je zabranjena, jer se radi o operativnoj potpori.

Poduzetnik Hrvatske autoceste d.o.o., temeljem Zakona o javnoj nabavi, transparentno je proveo postupak javne nabave, na način kao što je to opisano u točki 3. obrazloženja ovog rješenja, odnosno naprijed opisana ponuda je prihvaćena kao najpovoljnija, iz čega se može zaključiti da se u konkretnom slučaju nije izravno pogodovalo zajednici ponuditelja.

5. Odluka Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja

Razmatrajući ovaj predmet, Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Vijeće) na svojoj 134. sjednici, održanoj 28. ožujka 2013., s obzirom na činjenice opisane u točki 4. obrazloženja ovog rješenja, utvrdilo je da državno jamstvo, sadržano u Odluci o davanju državnog

jamstva, ne predstavlja državnu potporu iz članka 3. stavka 1. ZDP-a, u odnosu na korisnika kredita, poduzetnika Hrvatske autoceste d.o.o., i u odnosu na sve kreditne vjerovnike iz Ugovora o kreditu.

Vijeće svoju odluku obrazlaže kako slijedi.

Ulaganje poduzetnika Hrvatske autoceste d.o.o. u izgradnju i održavanje državnih cesta od općeg je interesa za Republiku Hrvatsku. Poduzetnik Hrvatske autoceste d.o.o. zadužen je za gospodarenje javnim cestama kao općim dobrom, koje su otvorene svim korisnicima, potencijalnim i sadašnjim pod jednakim uvjetima.

Financijska sredstva predmetnog kredita zajednice ponuditelja utrošena su na razvoj cestovne infrastrukture, odnosno gradnju i održavanje javnih cesta.

S obzirom da se radi o osiguranju nesmetanog upravljanja infrastrukturom, Vijeće je utvrdilo, na temelju činjenica opisanih u točki 4.1. obrazloženja rješenja, da izdano jamstvo ne predstavlja državnu potporu poduzetniku Hrvatske autoceste d.o.o.

Također, na temelju činjenica opisanih u točki 4.2. obrazloženja ovog rješenja, Vijeće je utvrdilo da izdano jamstvo ne predstavlja državnu potporu niti kreditnim vjerovnicima.

Slijedom navedenog, primjenom članaka 7. ZDP-a i članka 96. ZUP-a, na temelju odluke Vijeća, odlučeno je kao u izreci ovog rješenja.

Naime, s obzirom na to da je zahtjev Agenciji dostavljen nakon usvajanja Odluke o državnom jamstvu od strane Vlade Republike Hrvatske, a s obzirom i da ZDP ne predviđa mogućnost donošenja rješenja na već usvojen akt koji ne sadrži državnu potporu, sukladno članku 7. ZDP-a primijenjen je ZUP. Članak 96. stavak 2. ZUP-a propisuje da se o upravnoj stvari odlučuje rješenjem.

Uputa o pravnom lijeku

Protiv ovog rješenja žalba nije dopuštena, ali nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom u roku od trideset (30) dana od dana dostave ovog rješenja.

Predsjednica Vijeća za
zaštitu tržišnog natjecanja

mr. sc. Olgica Spevec

Dostaviti:

1. Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture, Kabinet ministra, Prisavlje 14, 10000 Zagreb,
2. Hrvatske autoceste d.o.o., n/r predsjednika uprave, Širolina ulica 4, 10 000 Zagreb,
3. Pismohrana (ovdje).